

Nr 141.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förhöjning av livränta, som tillerkänts före detta vaktkonstupeln vid förutvarande tvångsarbetsanstalten i Karlskrona Sven Johan Carlsson i anledning av honom genom olycksfall i tjänsten tillskyndad skada; given Stockholms slott den 26 februari 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

N. Gärde.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 26 februari 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för justitiedepartementet, statsrådet Gärde:

»Under tjänstgöring den 7 december 1903 i dåvarande tvångsarbetsanstaltens i Karlskrona stengård, där fångar sysselsattes med gatstenshuggning, blev dåvarande vaktkonstapeln Sven Johan Carlsson, som är född den 12 juni 1854, träffad i högra ögat av en så kallad bränning eller kringflygande stenskarva med den påföljd, att han samma dag måste intagas å Karlskrona lasarett. Efter där undergången operation å ögat utskrevs Carlsson den 14 december 1903. Synskärpan å samma öga var då avsevärt nedsatt. Vid sedermera den 5 september 1907 av lasarettsläkaren R. Lundmark verkställd undersökning befanns, att synskärpan å Carlssons båda ögon endast vore hälften av den normala. Samme läkare hade ej ansett sig kunna avgiva yttrande, huruvida nedsättningen i synförmåga jämväl å vänstra ögat vore en följd av skadan å det högra.

I skrivelse den 18 oktober 1907 hemställde fängvårdsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen utverka, att Carlsson finge såsom ersättning för omförmälda, honom i tjänsten tillskyndade skada av fängvårdsmedel från och med år 1908 tillerkännas en årlig livränta å 50 kronor.

Riksförsäkringsanstalten, som hördes i ärendet, erinrade, att, därest den Carlsson tillfogade skada, sådan denna blivit angiven av Lundmark, skolat bedömas i enlighet med bestämmelserna i då gällande lag den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, skadan bort anses hava för Carlsson medfört nedsättning i arbetsförmågan, motsvarande 10 procent av normal arbetsförmåga och sålunda berättiga honom till en årlig livränta å 30 kronor.

Statskontoret tillstyrkte i utlåtande en årlig livränta av 30 kronor.

I proposition den 21 februari 1908, nr 66, hemställde Kungl. Maj:t, att riksdagen måtte medgiva, att till Carlsson finge såsom ersättning för ifrågasvarande honom drabbade skada av fängvårdsmedel utbetalas från och med år 1908 en årlig livränta av 30 kronor.

I anledning av propositionen väcktes inom andra kammaren en motion (nr 255) om beviljande åt Carlsson från och med år 1908 av en årlig livränta av 50 kronor.

I skrivelse den 1 juni 1908 (nr 2, s. 5) anmälde riksdagen, att riksdagen medgivit, att till Carlsson finge såsom ersättning för ifrågavarande skada av fångvårdsmedel utbetalas från och med år 1908 en årlig livränta av 50 kronor.

I kungörelsen den 10 juni 1921 angående förhöjning av vissa till i statens tjänst skadade arbetare med flera av statsmedel utgående livräntor med mera (nr 410) har Kungl. Maj:t förordnat, bland annat, att arbetare, som på grund av genom olycksfall i statens tjänst åsamkad skada jämlikt lagen den 5 juli 1901 vore berättigad till livränta av statsmedel med ett årligt belopp av minst 90 kronor, finge, utöver till honom på grund härav utgående livränta, från och med år 1921 uppbära tilläggsersättning med ett årligt belopp motsvarande 125 procent av samma livränta. Enligt samma kungörelse tillerkändes rätt till tilläggsersättning med enahanda belopp, som nyss nämnts, jämväl personer, vilka, utan att vara berättigade till livränta enligt 1901 års lag, såsom ersättning i anledning av olycksfall eller ådragen kroppsskada tillerkänts livränta eller årligt understöd av statsmedel enligt de i samma lag angivna grunder; förhöjning skulle dock icke äga rum beträffande livränta eller understöd, varå dyrtidstillägg åtnjotes. Genom kungörelsen den 23 maj 1930 (nr 172) om ändrad lydelse av § 1 i nämnda kungörelse den 10 juni 1921 hava berörda stadganden undergått sådan ändring, att inskränknigen till livräntor å lägst 90 kronor bortfallit.

I en till fångvårdsstyrelsen ingiven skrift har Carlsson anhållit om vidtagande av sådana åtgärder, att han, räknat från och med den 1 januari 1931, måtte utöver nämnda livränta komma i åtnjutande av tilläggsersättning enligt grunderna i förut omförmälda kungörelser den 10 juni 1921 och den 23 maj 1930.

Med skrivelse den 30 januari 1932 har *fångvårdsstyrelsen* överlämnat framställningen samt anført: Bestämmelserna i åberopade kungörelser torde icke vara direkt tillämpliga å den Carlsson beviljade livräntan. De skäl, som föranlett de i kungörelserna lämnade bestämmelserna, borde emellertid enligt styrelsens mening tala för att även i föreliggande fall tilläggsersättning enligt samma bestämmelser bereddes Carlsson. Styrelsen hemställde därför om bifall till Carlssons framställning.

Statskontoret har i avgivet utlåtande över Carlssons nu förevarande framställning framhållit, att, då Carlssons livränta icke vore avpassad enligt grunderna i 1901 års lag, han givetvis icke vore utan vidare berättigad att komma i åtnjutande av tilläggsersättning. Frågan torde därför böra underställas riksdagens prövning. Därest Carlsson blivit berättigad till livränta å 30 kronor enligt grunderna i 1901 års lag, hade han från ingången av år 1931 bekommit tilläggsersättning å 37 kronor 50 öre för år. Han hade då tillhoppa bekommit 67 kronor 50 öre. Då han nu redan innehade livränta å 50 kronor, skulle tillägget måhända kunna inskränkas till skillnaden eller alltså 17 kronor 50 öre.

Man skulle även kunna tänka sig, att han utöver det belopp av 50 kronor, som han erhållit i livränta, bekomme den tilläggsersättning å 37 kronor 50 öre, som bort utgå till honom, därest hans livränta grundats å 1901 års lag. Han skulle då bekomma tillhoppa 87 kronor 50 öre årligen från och med den 1 januari 1931. Emellertid ville statskontoret icke motsätta sig fångvårdsstyrelsens hemställan, att åt Carlsson utverkades en tilläggsersättning av fångvårdsmedel av 125 procent eller alltså till årligt belopp av 62 kronor 50 öre, räknat från och med den 1 januari 1931.

Riksförsäkringsanstalten, som därefter hörts, har förklarat sig icke hava något att erinra mot att Carlsson erhåller tilläggsersättning enligt förut omnämnda kungörelser med ett årligt belopp av 62 kronor 50 öre.

Departementschefen.

Enligt vad jag inhämtat har Carlsson beviljats avsked med pension från och med den 1 oktober 1919. Ehuru, såsom de i ärendet hörda myndigheterna framhållit, kungörelserna den 10 juni 1921, nr 410, och den 23 maj 1930, nr 172, ej torde vara tillämpliga i fråga om den honom tillerkända livräntan, synas likväl goda skäl tala för, att tilläggsersättning beredes honom enligt de grunder, som angivas i kungörelserna. Den omständigheten, att Carlsson tillerkänts en något högre livränta än som med tillämpning av 1901 års lag skolat utgå, lärer med hänsyn till de förhållanden, under vilka olycksfallet ägde rum, ej böra medföra nedsättning i tilläggsersättningen. Jag anser mig därför kunna tillstyrka, att tilläggsersättningen bestämmes till 125 procent av livräntans belopp eller 62 kronor 50 öre för år.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Carlsson må utöver honom förut tillerkänd livränta från och med år 1931 av fångvårdsmedel uppbära tilläggsersättning med ett årligt belopp av 62 kronor 50 öre.»

Till vad föredraganden sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt lämnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifall; och skall proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

H. Stefenson.